

Crna Gora
SAVJET AGENCIJE ZA ELEKTRONSKE MEDIJE
Broj: 01 – 599/5
Podgorica, 19.04.2023. godine

Na osnovu člana 14 Zakona o elektronskim medijima („Sl. list Crne Gore“, br. 46/10, 40/11, 53/11, 06/13, 55/16, 92/17 i 82/20) i člana 126 Zakona o upravnom postupku („Sl. list Crne Gore“, 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), rješavajući po žalbi NVO „Društvo za ravnopravnost i toleranciju - AI“ iz Podgorice (zavedenoj kod Agencije pod brojem 01-599/4 od 06.04.2023. godine), koju zastupa ovlašćeno lice Radosav Jokić, Savjet Agencije za elektronske medije na sjednici održanoj 19.04.2023. godine, donio je

RJEŠENJE

1. Odbija se, kao neosnovana, žalba NVO „Društvo za ravnopravnost i toleranciju - AI“ iz Podgorice, emitera televizijskog programa „Srpska TV“, podnesena protiv Rješenja Agencije za elektronske medije br. 02-599/3 od 20.03.2023. godine.
2. Ovo rješenje će se objaviti na veb-sajtu Agencije za elektronske medije www.aemcg.org.
3. Protiv ovog Rješenja može se pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.
4. Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Direktorica Agencije za elektronske medije je donijela Rješenje br. 02-599/3 od 20.03.2023. godine, kojim je NVO „Društvo za ravnopravnost i toleranciju - AI“ iz Podgorice, emiteru televizijskog programa „Srpska TV“, izrečeno upozorenje, kao upravno-nadzorna mjera jer je dana 03, 04 i 05. marta 2023. godine, u okviru informativnog sadržaja *'5 minuta!'*, omogućio prikriveno medijsko predstavljanje kandidata za izbore za predsjednika Crne Gore, koji su održani 19. marta 2023. godine, koje nije bilo prepoznatljivo, audio i vizuelno odvojeno od ostalih programskih sadržaja i nije bilo jasno označeno tekstualnim obavještenjem *'Predsjednički izbori 2023'*. Upozorenje je izrečeno i zbog emitovanja političkog oglašavanja van označenih blokova i bez naznake da li je besplatno ili plaćeno. Imajući u vidu navedeno, utvrđeno je da je emiter prekršio član 4 stav 1, član 5 st. 1 i 4, član 7 st. 1 i 2, član 8 i član 11 stav 2 Pravilnika o pravima i obavezama emitera tokom kampanje za izbore za predsjednika Crne Gore, koji će biti održani 19. marta 2023. godine („Sl.list Crne Gore“, br. 8/23, u daljem tekstu: „Pravilnik“).

U blagovremeno izjavljenoj žalbi na doneseno rješenje (zavedenoj kod Agencije pod br. 02-599/4 od 06.04.2023. godine), NVO „Društvo za ravnopravnost i toleranciju - AI“ iz Podgorice (u daljem tekstu: „emiter“) ističe da je *„notorna činjenica da ovaj emiter ni na koji način ne vrši ne omogućava medijsko predstavljanje ni jednog kandidata za predsjednika Crne Gore“*. U žalbi se navodi da Agencija *„neopravdano, izjave političkog subjekta o određenim društvenim odnosima kvalifikuje kao spotove“*.

Posebno ukazuje da *„nije planirao, nije omogućavao niti vršio medijsko predstavljanje ni jednog kandidata za predsjednika Crne Gore, nijesu ni donosili posebna pravila za medijsko predstavljanje, pa samim tim nijesu ni prekršili Pravilnika o pravima i obavezama emitera tokom kampanje za izbore za predsjednika Crne Gore“*, zbog čega moli Savjet Agencije za elektronske medije da uvaži žalbu i obustavi dalji postupak protiv „Srpske TV“.

Na sjednici održanoj 19.04.2023. godine, Savjet Agencije za elektronske medije (u daljem tekstu: „Savjet Agencije“) je razmotrio predmetnu žalbu i tom prilikom ostvario uvid u sljedeće spise predmeta:

- Nalaz Sektora za monitoring Agencije za elektronske medije (akt br. 02-599 od 07.03.2023. godine);
- Zahtjev za izjašnjenje emitera (akt br. 02-599/1 od 08.03.2023. godine);
- Izjašnjenje emitera (zavedeno pod br. 02-599/2 od 14.03.2023. godine);
- Rješenje direktorice Agencije za elektronske medije (akt br. 02-599/3 od 20.03.2023. godine);

- Žalbu emitera na Rješenje direktorice Agencije za elektronske medije (zavedena pod br. 01-599/4 od 06.04.2023. godine).

Razmatrajući osnovanost žalbenih navoda, a na osnovu informacija i navoda sadržanih u spisima predmeta, Savjet Agencije je konstatovao sljedeće:

- 1) Na osnovu uvida u emitovane programske sadržaje televizijskog programa „Srpska TV“, Agencija za elektronske medije (u daljem tekstu: „Agencija“) je uočila da su dana 3, 4 i 5. marta 2023. godine, emitovani sadržaji u kojima je vršeno prikriveno medijsko predstavljanje kandidata za izbore za predsjednika Crne Gore, koji su održani dana 19. marta 2023. godine (Nalaz Sektora za monitoring broj 02-599 od 07.03.2023. godine).
- 2) Imajući u vidu navedeno, Agencija je pokrenula postupak za utvrđivanje da li je došlo do kršenja člana 5 st. 1 i 4, čl. 4 st. 1, čl. 7 st. 1 i 2 i 8 Pravilnika o pravima i obavezama emitera tokom kampanje za izbore za predsjednika Crne Gore, koji će biti održani 19. marta 2023. godine (u daljem tekstu: „Pravilnik“), te je u cilju utvrđivanja da li je emitovanjem spornih programskih sadržaja došlo do kršenja Pravilnika, od emitera zatražila pisano izjašnjenje (akt br. 02-599/1 od 08.03.2023. godine).
- 3) Dana 14.03.2023. godine, emiter je dostavio pisano izjašnjenje, u kom navodi da „*Agencija za elektronske medije netačno, zlonamjerno i tendenciozno navodi da je emiter u okviru opšteg televizijskog programa 'Srpska TV' imao sadržaje u kojima je vršeno medijsko predstavljanje za izbore za predsjednika Crne Gore*“. Ukazuje da „*ni na koji način ne vrši i ne omogućava medijsko predstavljanje ni jednog kandidata za predsjednika Crne Gore*“, pa ni kandidata iz nalaza Agencije, te obzirom da „Srpska TV“ nije uopšte planirala da vrši medijsko predstavljanje kandidata za izbore za predsjednika Crne Gore, samim tim nisu donosili ni posebna pravila za medijsko predstavljanje.
- 4) Prilikom razmatranja žalbenih navoda, Savjet Agencije je imao u vidu odredbe Zakona o elektronskim medijima i Pravilnika, koje glase:
 - medijsko predstavljanje se ostvaruje kroz programske sadržaje namijenjene informisanju o predizbornim aktivnostima podnosilaca izbornih lista i kandidata sa izbornih lista, njihovom predstavljanju ili političkom oglašavanju (čl. 2 st. 3 Pravilnika);
 - političko oglašavanje je radio ili televizijsko oglašavanje, sa ili bez finansijske nadoknade, kojim se preporučuje kandidat ili njegove aktivnosti, ideje ili politički stavovi (čl. 96a Zakona o elektronskim medijima i čl. 2 stav 4 Pravilnika).
 - medijsko predstavljanje mora biti lako prepoznatljivo i audio i vizuelno odvojeno od ostalih programskih sadržaja, i mora biti jasno označeno tekstualnim obavještenjem „Predsjednički izbori 2023“ (član 4 stav 1 Pravilnika).
 - članom 5 stav 1 Pravilnika propisano je da javni emiter odnosno komercijalni ili neprofitni emiter, koji omogućava medijsko predstavljanje, mora usvojiti i učiniti javnim posebna pravila o medijskom predstavljanju, a stavom 4 istog člana određeno je da su emiteri dužni da Agenciji za elektronske medije dostave pravila predstavljanja u okviru svakog pojedinog radijskog ili televizijskog programa, najkasnije deset dana od dana raspisivanja izbora.
 - emiteri su dužni da vode evidenciju emitovanih programskih sadržaja od značaja za medijsko predstavljanje u toku izborne kampanje za predsjedničke izbore na koje se odnosi Pravilnik, koja uključuje sljedeće podatke: datum, vrijeme emitovanja i naziv sadržaja, da li se radi o plaćenom ili besplatnom političkom oglašavanju, ime naručioca političkog oglašavanja, neto vrijeme emitovanja (čl. 7 st. 1 Pravilnika). Evidencija se dostavlja Agenciji svakog ponedjeljka za prethodnu sedmicu putem elektronske pošte aem@aemcg.org, sa naznakom „Emitovano medijsko predstavljanje - naziv medija“ i to na posebnom obrascu koji je sastavni dio Pravilnika (Obrazac 1 – Evidencija medijskog predstavljanja) (čl. 7 st. 2 Pravilnika);
 - zabranjeno je prikriveno medijsko predstavljanje. Emiteri mogu u informativnim emisijama, izvan programa koji se odnose na medijsko predstavljanje, obavještavati o aktuelnim zbivanjima i aktivnostima državnih organa i funkcionera, poštujući pravila profesionalizma, objektivnosti i novinarske etike (član 8 stav 1 i 2 Pravilnika). Emiter je dužan da, u okviru takvih programskih sadržaja, prilikom izvještavanja, o aktuelnim događajima, radu državnih

organa i funkcionera i svih subjekata koji su uključeni u proces izborne kampanje, u vezi sa pitanjima koja se ne odnose na izbore, vodi računa da navedeno izvještavanje ne sadrži posebno promotivno upućivanje na podnosiocima izbornih lista, kandidate sa izbornih lista ili njihove aktivnosti, ideje ili političke stavove (stav 3).

- članom 11 stav 2 Pravilnika je propisano da se političko oglašavanje emituje u blokovima sa naznakom da li je besplatno ili plaćeno.
- 5) Razlozi koje emiter iznosi u žalbi predočeni su i cijenjani tokom prvostepenog postupka, pa drugostepeni organ smatra da nisu od značaja za donošenje drugačije odluke u ovoj upravnoj stvari, i ni u čemu ne dovode u pitanje pravilnost zaključka prvostepenog organa da je podnosilac žalbe prekršio obaveze propisane Pravilnikom. Na osnovu uvida u snimke emitovanih programskih sadržaja nesporno se utvrđuje da je emiter u spornim djelovima programa vršio medijsko predstavljanje za izbore za predsjednika Crne Gore i omogućio upoznavanje javnosti sa idejama i mišljenjima kandidata za predsjednika, pri čemu je emitovan i spot predsjedničke kampanje, odnosno vršeno medijsko predstavljanje u smislu člana 3 Pravilnika. Takođe, predmetni djelovi programa, iako su sadržali medijsko predstavljanje, nisu bili lako prepoznatljivi i audio i vizuelno odvojeni od ostalih programskih sadržaja, odnosno jasno označeni tekstualnim obavještenjem „Predsjednički izbori 2023“, čime je prekršen član 4 stav 1 Pravilnika.
 - 6) Takođe, utvrđeno je da je, u toku informativne emisije „5 minuta!“, emitovano neoznačeno i neodvojeno političko oglašavanje (spotovi), koje je bilo van bloka i bez naznake da li je besplatno ili plaćeno. Time je prekršen član 11 stav 2 Pravilnika.
 - 7) Emitovanje segmenata informativnog programa, u formi uredničkog sadržaja, koji su u cjelini ili u značajnom dijelu posvećeni prenošenju i predstavljanju stavova i aktivnosti kandidata na izborima, uz emitovanje spota koji je namijenjen njegovom političkom oglašavanju, čini te segmente sadržajima od značaja za medijsko predstavljanje kandidata u toku predizborne kampanje. Navodi emitera da se radi o „izvještajima od šireg društvenog značaja“, ne oslobađaju ga odgovornosti za propuštanje da predmete sadržaje jasno označi kao medijsko predstavljanje i odvoji od ostalih programskih sadržaja. Od te odgovornosti ga ne oslobađaju ni navodi da se radi o „eksperimentalnom emitovanju“, jer takvo emitovanje ne prepoznaje pravni okvir koji čine Zakon o elektronskim medijima, podzakonska akta donesena na osnovu njega i izdato Odobrenje za emitovanje programa „Srpska TV“. Tvrdnja podnosioca žalbe da Agencija „neopravdano, izjave političkog subjekta o određenim društvenim odnosima kvalifikuje kao spotove“, nije osnovana, kada se ima u vidu da su tokom priloga emitovani predizborni spotovi kandidata za predsjednika Crne Gore Andrije Mandića.
 - 8) Kako je propisano članom 8 Pravilnika, emiter je mogao obavještavati o aktuelnim zbivanjima i aktivnostima državnih organa i funkcionera, ali je bio dužan da, u okviru takvih programskih sadržaja, vodi računa da navedeno izvještavanje ne sadrži posebno promotivno upućivanje na predsjedničke kandidate, njihove aktivnosti, ideje ili političke stavove, tj. da se ne odnosi na izbore, što u konkretnom nije slučaj. Dok mediji imaju odgovornost da informišu javnost o svim aktuelnim temama, emitovanje predmetnih segmenata programa predstavlja medijsko predstavljanje i to prikriveno, jer je emitovano u okviru programskog sadržaja koji nije bio ozačen i odvojen od ostalog programa kao sadržaj posvećen predstavljanju kandidata u toku izborne kampanje.
 - 9) Ukoliko je želio da u svom programu emituje takve sadržaje, emiter je bio dužan da donese odgovarajuća pravila, te ispoštuje sve obaveze propisane Pravilnikom, što bi mu omogućilo da bez smetnji prenese široj publici poruke predsjedničkih kandidata. Prvostepeni organ je osnovano zaključio da je emiter omogućavao medijsko predstavljanje, iako prethodno nije usvojio i učinio javnim posebna pravila o medijskom predstavljanju, niti je Agenciji dostavio pravila predstavljanja u okviru svog televizijskog programa, suprotno obavezama propisanim Pravilnikom. Pored toga, emiter nije vodio evidenciju emitovanih programskih sadržaja od značaja za medijsko predstavljanje i propustio je da istu dostavi Agenciji za period od 27.02. do 05.03.2023. godine, od 06. do 12.03.2023. godine i od 13. do 19.03.2023. godine. Zbog kršenja ovih obaveza emiteru je izrečeno još jedno upozorenje (Rješenje br. 02-537/3 od 17.03.2023. godine).
 - 10) Podnosilac žalbe nije iznio nove dokazne predloge ili činjenice kojim bi se potvrdila osnovanost podnesene žalbe, odnosno koje bi ukazivale da Agencija nije, prilikom donošenja prvostepenog

Rješenja, potpuno i pravilno utvrdila sve činjenice i okolnosti koje su od značaja za donošenje Rješenja.

Savjet Agencije je utvrdio da je postupak koji je prethodio prvostepenom Rješenju pravilno i zakonito sproveden i da je Rješenje pravilno i na zakonu zasnovano, a žalba neosnovana.

Saglasno navedenom, Savjet Agencije je odlučio kao u dispozitivu ovog Rješenja.

Ovo Rješenje će biti objavljeno na veb-sajtu Agencije za elektronske medije www.aemcg.org.

Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

PРАВNA POUKA

Ovo rješenje je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Crne Gore, u roku od 20 dana od dana prijema rješenja. Tužba se podnosi u tri primjerka, sa dokazom o uplati 10,00 EUR sudske takse na žiro-račun broj 832-11521-69, shodno tarifnom broju 16. Zakona o sudskim taksama.

**Predsjednik
Savjeta Agencije za elektronske medije
dr Branko Bošković**

Dostavljeno:

- NVO „Društvo za ravnopravnost i toleranciju - AT“
- Direktor Agencije za elektronske medije
- Arhiva